

102936. Fisiopatologia i Semiologia Clínica

Grup 501. Unitat Docent Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

Normes específiques corresponents al curs 2023-2024

Departament responsable: Medicina (d.medicina@uab.cat)

Responsable de l'assignatura: Dr. Robert Muga

Servei hospitalari vinculat a l'assignatura: Servei de Medicina Interna

Cap del Servei vinculat: Dra. Cristina Tural

Metodologia docent:

I. Classes teòriques (TE)

II. Semiologia i Propedèutica Clínica

Seminari de casos clínics (SCC)

Pràctiques d'Habilitats clíniques avançades (PHCA)

Pràctica Clínica Assistencial humana (PCA)

Pràctica de Simulació Clínica Avançada (PSCA)

Professorat:

María Delgado Capel (mdelgadoc.germanstrias@gencat.cat)

Daniel Fuster Martí (dfuster.germanstrias@gencat.cat)

Xavier Garcia Calvo (xavi_gc@msn.com)

Guillem Guix Camps (gguix55@gmail.com)

Anna Hernández Rubio (anna.hernandez.rubio@gmail.com)

Maria Larrousse Morellón (maria.larrousse@gmail.com)

Yessica López Loureiro (ylopezl.germanstrias@gencat.cat)

Juan José López Núñez (jjlopez.germanstrias@gencat.cat)

Robert Muga Bustamante (rmuga.germanstrias@gencat.cat)

Raquel Núñez Aragón (rnunez.germanstrias@gencat.cat)

Cristina Pacho Pacho (cpacho.germanstrias@gencat.cat)

Xoel Pena Pérez (xpenape.germanstrias@gencat.cat)

Manel Puig Domingo (manuelluis.puig@uab.cat)

Joan Romeu Fontanilles (jromeu.germanstrias@gencat.cat)

Javier Santesmas Ejarque (jsantesmas.germanstrias@gencat.cat)

Patricia Sigüenza Bonete (patrisiguenza.germanstrias@gencat.cat)

Adrià Steinherr Zazo (asteinherr@gmail.com)

Pere Tudela Hita (pth1963@outlook.es)

Cristina Tural Llacher (ctural.germanstrias@gencat.cat)

Elisabeth Zamora Serrallonga (ezamora.germanstrias@gencat.cat)

Paola Zuluaga Blanco (ypzuluaga.germanstrias@gencat.cat)

Metodologia docent

I. Classes teòriques

Classes magistrals (tipologia TE). Mida de grup: grup de matrícula. Sessions programades 58 (1h per sessió), de tipus presencial o telemàtic, a través del campus virtual. L'alumne adquireix coneixements teòrics a través de la classe magistral i l'estudi personal del tema. Les classes magistrals estan concebudes com un mètode expositiu de transmissió del coneixement del professorat a l'alumne.

A. INTRODUCCIÓ

1. Introducció a la Patologia General. **Dr R Muga (12/9/23; 11:30h)**
2. Relació metge malalt. **Dr D Fuster (12/9/23; 12:30h)**

B. ETIOLOGIA i FISIOPATOLOGIA GENERAL

3. Fisiopatologia de la termoregulació. Síndrome febril. **Dr D Fuster (13/9/23; 12:30h)**
4. Fisiopatologia del dolor. **Dr R Muga (14/9/23; 11:30h)**
5. Síndrome constitucional /síndrome d'afectació de l'estat general. **Dr R Muga (14/9/23; 12:30h)**
6. Els agents físics i químics com a causa de malaltia. Intoxicacions, enverinaments. **Dr R Muga (15/9/23; 12:30h)**
7. Factors ambientals. Malalties relacionades amb el canvi climàtic. **Dr R Muga (18/9/23; 13:30h)**
8. Agents biològics com a causa de malaltia. Síndrome Infecciosa. **Dr D Fuster (20/9/23; 13:30h)**
9. Resposta immune, autoimmunitat i inflamació. Malalties inflamatòries i autoimmunes. **Dra P Zuluaga (22/9/23; 13:30h)**
10. Patologia general de les neoplàsies. Carcinogènesi. Efectes del tumor sobre l'hoste. Síndromes paraneoplàstiques. **Dr D Fuster (29/9/23; 13:30h)**
11. La malaltia en el vell. Síndromes geriàtriques. **Dra. R Núñez (6/10/23; 13:30h)**

C. MANIFESTACIONS DE LES MALALTIES I FISIOPATOLOGIA ESPECIAL

Aparell Respiratori

12. Principals signes i símptomes de l'aparell respiratori. **Dr X Pena (10/10/23; 13:30h)**
13. Insuficiència respiratòria i destret respiratori de l'adult. **Dr X Pena (13/10/23; 13:30h)**
14. Síndromes pulmonars obstructives. **Dr X Pena (17/10/23; 13:30h)**
15. Síndromes pulmonars restrictives. Cavitació pulmonar i altres síndromes clíniques **Dr D Fuster (20/10/23; 13:30h)**
16. Síndromes pleurals. **Dra P Zuluaga (26/10/23; 13:30h)**
17. Fisiopatologia del diafragma i del mediastí. Síndromes mediastíniques. **Dra C Tural (31/10/23; 13:30h)**

Aparell Circulatori

18. Principals signes i símptomes de l'aparell circulatori. **Dra M Larrouse (2/11/23; 13:30h)**
19. Insuficiència cardíaca. **Dra M Larrouse (7/11/23; 13:30h)**
20. Fisiopatologia de les lesions valvulars. Estenosi i insuficiència. **Dra E Zamora (9/11/23; 13:30h)**
21. Fisiopatologia del pericardi. Síndromes pericàrdiques. **Dra M Larrouse (14/11/23; 13:30h)**
22. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndrome coronària. **Dr D Fuster (16/11/23; 13:30h)**
23. Fisiopatologia del circuit menor. **Dra M Larrouse (20/11/23; 13:30h)**
24. Fisiopatologia del circuit major. Hipertensió arterial. Hipotensió arterial. **Dra M Larrouse (21/11/23; 13:30h)**

25. Fisiopatologia del xoc. Mecanismes i tipus de xoc. **Dra C Tural (23/11/23; 13:30h)**

Aparell Digestiu

26. Semiologia general de l'aparell digestiu. Dolor abdominal. Hemorràgia digestiva. **Dr D Fuster (28/11/23; 13:30h)**
27. Trastorns del trànsit intestinal. Diarrea i restrenyiment. Síndrome rectal. **Dr D Fuster (30/11/23; 13:30h)**
28. Síndrome de malabsorció i maldigestió. Fisiopatologia i causes. **Dr D Fuster (5/12/23; 13:30h)**
29. Síndrome icterica. Fisiopatologia. Classificació. **Dra C Tural (12/12/23; 13:30h)**
30. Hipertensió portal. Ascites. **Dra C Tural (13/12/23; 12:30h)**
31. Insuficiència hepàtica. Encefalopatia hepàtica. **Dra C Tural (15/12/23; 12:30h)**

SEGON QUADRIMESTRE

Sang i Òrgans Hematopoètics

32. Fisiopatologia de l'eritròcit. Síndrome general anèmica. Síndrome poliglobúlica. Exploració general del sistema hematopoètic. **Dra C Tural (13/02/2024; 13:30h)**
33. Alteracions de la sèrie blanca. **Dra C Tural (14/02/2024; 13:30h)**
34. Fisiopatologia de les alteracions de l'hemostàsia. **Dr JJ López (15/02/2024; 13:30h)**
35. Hipofunció i hiperfunció de la medul·la òssia. **Dr R Muga (16/02/2024; 13:30h)**
36. Adenomegàlies i esplenomegàlia. **Dr R Muga (19/02/2024; 13:30h)**

Neurologia

37. Semiologia general del sistema nerviós. Principals signes i símptomes. **Dr D Fuster (20/02/2024; 13:30h)**
38. Patologia de la funció motora. Síndrome piramidal. Fisiopatologia. Exploració de les paràlisis piramidals. Síndrome de la banya anterior. Alteracions del nervi motor. Trastorns de la transmissió neuromuscular. **Dra M Delgado (21/02/2024; 13:30h)**
39. Síndromes extrapiramidals. Hipocinèsies. Hiperkinèsies. Trastorns del to muscular. **Dra P Sigüenza (22/02/2024; 13:30h)**
40. Síndromes medul·lars, radiculars i dels nervis perifèrics. Síndromes medul·lars segmentaris. Síndromes cordonals. Síndrome de secció medul·lar aguda completa. Síndrome d'hemissecció medul·lar. Nivells d'alteració medul·lar. Síndromes radiculars i dels nervis perifèrics: semiologia. **Dra P Zuluaga (23/02/2024; 13:30h)**
41. Síndrome vestibular i síndrome cerebel·losa. Fisiopatologia i semiologia. **Dr JJ López (26/02/2024; 13:30h)**
42. Síndrome meníngia i síndrome d'hipertensió endocraniana. Fisiopatologia i semiologia. **Dra P Sigüenza (27/02/2024; 13:30h)**
43. Patologia general dels estats de vigília i son. Comes. **Dra Tural (28/02/2024; 13:30h)**
44. Síndromes topogràfiques cerebrals. Demències. **Dra M Delgado (29/02/2024; 13:30h)**

Aparell Locomotor

45. Semiologia i fisiopatologia general de l'aparell locomotor. **Dr R Muga (01/03/2024; 13:30h)**
46. Fisiopatologia general del metabolisme ossi. **Dr R Muga (04/03/2024; 13:30h)**

Metabolisme

47. Trastorns del metabolisme hidrogenocarbonat. Hipoglucèmies. Hiperglucèmies. **Dra Tural (05/03/2024; 13:30h)**
48. Trastorns del metabolisme dels lípids. Hipolipoproteïnèmies. Hiperlipoproteïnèmies. **Dra Y López (06/03/2024; 13:30h)**

49. Trastorns del metabolisme de les proteïnes. Trastorns del metabolisme de les purines: fisiopatologia dels trastorns de l'àcid úric. **Dr R Muga (07/03/2024; 13:30h)**

50. Fisiopatologia de l'aigua i dels electròlits. Trastorns de l'equilibri hídric. Trastorns del balanç de sodi. **Dr P Tudela (08/03/2024; 12:30h)**

51. Trastorns de l'equilibri àcid-base. Trastorns del balanç del potassi. **Dr P Tudela (11/03/2024; 13:30h)**

Aparell Genitourinari

52. Semiologia i exploració general de l'aparell genitourinari. Dolor nefrourològic. Trastorns de la micció. Poliúria, oligúria i anúria. Alteracions de l'aspecte i composició de l'orina. Trastorns de l'aparell genital. **Dra P Zuluaga (12/03/2024; 12:30h)**

53. Grans síndromes renals. Síndromes glomerulars, tubulo-intersticials i vasculorenals. **Dra P Zuluaga (14/03/2024; 12:30h)**

54. Insuficiència renal. Tipus. Fisiopatologia i semiologia. **Dra P Zuluaga (02/04/2024; 12:30h)**

Sistema Endocrí

55. Sistema hipotàlem-hipòfisi. Síndromes hipotalàmiques. Síndromes d'hipofunció i d'hiperfunció hipofisiària. **Dr M Puig (04/04/2024; 12:30h)**

56. Tiroide. Fisiopatologia del goll simple. Síndrome hipotiroïdea. Síndrome hipertiroïdea. Paratiroides. Síndromes d'hipofunció i hiperfunció. **Dra P Zuluaga (05/04/2024; 12:30h)**

57. Suprarenals. Hipofunció i hiperfunció corticosuprarenal. Hiperfunció de la medulla suprarenal. **Dr D Fuster (09/04/2024; 12:30h)**

58. Fisiopatologia general de les gònades. **Dr M Puig (10/04/2024; 12:30h)**

II. Semiologia i Propedèutica Clínica

L'aprenentatge de Semiologia i Propedèutica Clínica es fa mitjançant 4 tipologies docents :

Seminaris de Casos Clínics (SCC)

Pràctiques d'Habilitats Clíniques Avançades (PHCA)

Pràctiques Clíniques Assistencials (PCA)

Pràctiques de Simulació Clínica Avançada (PSCA)

A partir del grup de matrícula es formaran grups d'aproximadament 20 alumnes per dur a terme els Seminaris de Casos Clínics (SCC).

Per a les Pràctiques d'Habilitats Clíniques Avançades (PHCA) i les Pràctiques de Simulació Clínica Avançada (PSCA) es formaran 4 grups d'aproximadament 15 alumnes cadascun.

Per a les Pràctiques Clíniques Assistencials (PCA) es formaran 6 grups d'aproximadament 10 alumnes cadascun.

Cada activitat tindrà el seu tutor. El nom i correu de contacte del tutor es facilita a l'inici del curs.

A. SEMINARIS DE CASOS CLÍNICS (FSC-SCC)

Temps programat: 24 hores.

Es dediquen 9 sessions de 2 hores al llarg del curs. Durant el primer quadrimestre es realitzaran 5 seminaris (FSC-SCC 1 a FSC-SCC 5) i durant el segon quadrimestre se'n realitzaran 4 (FSC-SCC 7 a FSC-SCC 10).

Els FSC-SCC6, FSC-SCC11 i FSC-SCC12 programats al final del primer i segon quadrimestre, es reserven per a la síntesi i avaluació de les competències i habilitats adquirides en les PHCA, PCA i PSCA.

Lloc: Aules de la Unitat Docent i espais de la planta d' hospitalització, Servei de Medicina Interna

Grups i dates dels SCC: segons calendari acadèmic

Mida de grup: **Grups 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4), 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) i 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12).**

Cada SCC tractarà un tema sota la direcció d'un tutor i la participació dels alumnes. Els alumnes discutiran supòsits clínics de la pràctica mèdica i les històries clíniques i exploracions físiques que aniran realitzant al llarg del curs.

1er quadrimestre: FSC-SCC 1 a FSC-SCC 5. FSC-SCC 6: Síntesi i avaluació.

2on quadrimestre: FSC-SCC 7 a FSC-SCC 10. FSC-SCC 11 i FSC-SCC 12: Síntesi i avaluació.

CONTINGUT I OBJECTIUS

Seminari 1 (FSC-SCC1). Dr. D. Fuster

Contingut:

1. Comunicació amb el malalt, la família, l'equip assistencial i l'entorn.

Factors que faciliten la comunicació metge-malalt: superació de barreres culturals i religioses.

Relació amb pacients especials (adolescents, vells, incapacitats).

Relacions amb familiars.

Relacions amb altres professionals sanitaris.

Confidencialitat i consentiment informat.

Discussió de casos clínics 1. Cas de dilema ètic i de confidencialitat.

Objectius: Conèixer les bases de la relació metge-malalt, família i entorn.

Conèixer els aspectes ètics de l'assistència clínica.

Distinció entre ètica mèdica i legislació sanitària.

Discutir un cas clínic amb contingut relacionat amb l'ètica i la confidencialitat.

Lliçons TE relacionades: 1 i 2

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 13/09/2023 15:30h

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 12/09/2023 15:30h

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 14/09/2023 15:30h

Seminari 2 (FSC-SCC2). Dra. R. Núñez

Contingut:

2. **Historia clínica i anamnesi:** principis generals. Antecedents patològics i personals. Antecedents familiars.

Anamnesi del dolor i de la febre.

Discussió de casos clínics (2): cas de síndrome febril i cas d'anamnesi del dolor.

Objectius: Conèixer els diferents apartats de la historia clínica: motiu de consulta, malaltia actual, antecedents personals i patològics, antecedents familiars. Saber recollir dades específiques de cada apartat de la historia clínica i saber registrar-les de forma adequada.

Discutir un cas clínic amb una síndrome febril; patrons més importants de la febre; actitud davant una síndrome febril. Discutir un cas clínic relacionat amb el dolor i patrons de dolor més característics.

Lliçons TE relacionades: 1-6

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA1

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 25/09/2023 15:30h

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 26/09/2023 15:30h

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 27/09/2023 15:30h

Seminari 3 (FSC-SCC3). Dra. P. Zuluaga

Contingut:

3. **Historia clínica i anamnesi:** anamnesi per aparells i sistemes.

Discussió de casos clínics (3). Cas de malaltia de l'aparell respiratori. Lectura i interpretació d'un ECG (1).

Objectius:

Conèixer com realitzar una anamnesi completa integrant tots els aparells estudiats fins el moment.

Discutir un cas clínic sobre una síndrome respiratòria.

Interpretació de dades d'exploració física general i complementària bàsica, incloent patrons electrocardiogràfics freqüents en les malalties de l'aparell respiratori com desviacions de l'eix a la dreta, trastorns del ritme cardíac (taquicàrdies supraventriculars, FA i flutter auricular) o de la conducció (bloqueig de branca dreta), patrons d'hipertensió arterial pulmonar o d'hipertrofia ventricular dreta.

Lliçons TE relacionades: 12-17; 18-25

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA1, FSC-PHCA2 i FSC-PHCA4

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 31/10/2023 15:30h

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 06/11/2023 15:30h

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 03/11/2023 15:30h

Seminari 4 (FSC-SCC4). Dr. J. Santesmases

Contingut:

4. **Historia clínica i anamnesi:** nota d'ingrés. Historia clínica orientada per problemes. Curs clínic de la malaltia. Epícrisi.

Discussió de casos clínics (4): cas de malaltia de l'aparell cardiocirculatori.

Lectura i interpretació d'un ECG (2).

Objectius:

Conèixer l'estructura d'una nota d'ingrés i saber com orientar-la als diferents problemes clínics.

Conèixer els diferents documents que formen part d'una historia clínica.

Presentar un cas clínic paradigmàtic de l'aparell cardiovascular amb abundants signes i símptomes, que faciliti la discussió del cas pels alumnes.

Interpretació de dades d'una exploració general i complementària bàsica, incloent patrons electrocardiogràfics freqüents en patologia cardiovascular com desviacions de l'eix a l'esquerra, trastorns del ritme (extrasístoles ventriculars, FA, taquicàrdies ventriculars) o de la conducció (bloqueig A-V i de branca esquerra), patrons d'hipertrofia ventricular esquerra, compromís del miocardi i pericardi.

Lliçons TE relacionades: 18-25

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA1, FSC-PHCA2, FSC-PHCA3

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 23/11/2023 15:30h

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 24/11/2023 15:30h

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 27/11/2023 15:30h

Seminari 5 (FSC-SCC5). Dr. J. Romeu

Contingut:

5. **El metge i el laboratori.**

Discussió de casos clínics (5). Cas de malaltia de l'aparell digestiu.

Objectius:

Conèixer i interpretar les tècniques i proves complementàries biològiques bàsiques: hematologia i bioquímica clínica.

Presentar i discutir un cas clínic sobre una síndrome relacionada amb l'aparell digestiu.

Lliçons TE relacionades: 26-31

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA5

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 28/11/2023 15:30h

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 15/12/2023 15:30h

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 18/12/2023 15:30h

Seminari 6 (FSC SCC6 i FSC AVA CONTINUADA segons horaris). Dr. D. Fuster, tutor de Grup, tutor de PCA.

Contingut: *Avaluació* de competències i habilitats adquirides als PHCA i PCA del 1er QD.

Es desenvolupa a la planta d'hospitalització. La prova per avaluar les competències és la realització d'una història clínica (anamnesi) a un pacient.

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 21/12/2023 11:30-13:30 i 22/12/2023 8:00-11:00

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 20/12/2023 8:00-11:00 i 15:30-17:30

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 21/12/2023 8:00-11:00 i 22/12/2023 11:30-13:30

Seminari 7 (FSC-SCC7). Dr. P. Zuluaga

Contingut:

Discussió de casos clínics (6). Cas de malaltia hematològica. Cas de malaltia metabòlica.

Lectura i interpretació d'un ECG (3).

Objectiu:

Discutir un cas de malaltia hematològica. Discutir un cas de malaltia metabòlica. Interpretació de dades d'exploració general i complementària bàsica, incloent patrons electrocardiogràfics freqüents en situacions com trastorns del potassi, de la calcèmia o davant intoxicacions medicamentoses o enverinaments.

Lliçons TE relacionades: 32-36, 47-51

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA2, FSC-PHCA3 i FSC-PHCA9

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 27/02/2024 8:00-11:00

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 21/02/2024 8:00-11:00

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 19/02/2024 8:00-11:00

Seminari 8 (FSC-SCC8). Dra. C. Pacho

Contingut:

Discussió de casos clínics (7). Cas de la malaltia neurològica.

Objectiu: Discutir un cas clínic relacionat amb una síndrome neurològica.

Lliçons TE relacionades: 37-44

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA7 i FSC-PHCA8

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 05/03/2024 15:30-17:30

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 06/03/2024 15:30-17:30

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 07/03/2024 15:30-17:30

Seminari 9 (FSC-SCC9). Dra. P. Zuluaga

Contingut:

Discussió de casos clínics (8). Cas de malaltia de l'aparell genitourinari.

Objectiu: Discutir un cas clínic relacionat amb una síndrome genitourinària.

Lliçons TE relacionades: 52-54

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA5

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 02/04/2024 15:30-17:30

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 03/04/2024 15:30-17:30

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 04/04/2024 15:30-17:30

Seminari 10 (FSC-SCC10). Dr. JJ. López

Contingut:

Discussió de casos clínics (9). Cas de malaltia endocrinològica.

Objectiu: Discutir un cas clínic relacionat amb una síndrome relacionada amb una malaltia d'origen endocrí.

Lliçons TE relacionades: 47-51 i 55-58

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 10/04/2024 15:30-17:30

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 11/04/2024 15:30-17:30

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 12/04/2024 15:30-17:30

Seminari 11 (FSC SCC11, FSC AVA CONTINUADA segons horari) i Seminari 12. Dr. D. Fuster, tutor de Grup, tutor de PCA.

Contingut: *Avaluació de competències i habilitats adquirides a les PHCA i PCA del 2on QD. Es desenvolupa a la planta d'hospitalització o a la sala de simulació. La prova per avaluar és la realització d'una exploració física.*

Grup 1 (subgrups 1, 2, 3 i 4) → 24/04/2024 12:30-14:30, 09/05/24 15:30-17:30 i 14/05/24 15:30-17:30.

Grup 2 (subgrups 5, 6, 7 i 8) → 25/04/2024 12:30-14:30, 10/05/24 15:30-17:30 i 15/05/24 15:30-17:30.

Grup 3 (subgrups 9, 10, 11 i 12) → 26/04/2024 12:30-14:30, 13/05/24 15:30-17:30 i 16/05/24 15:30-17:30.

B. PRÀCTIQUES d'HABILITATS CLÍNiques AVANÇADES (PHCA)

Programació: 9 sessions d'1 hora.

Mida de grup:

- Grup 1 (subgrup 1/2/3)
- Grup 2 (subgrup 4/5/6)
- Grup 3 (subgrup 7/8/9)
- Grup 4 (subgrup 10/11/12)

Grups i dates de PHCA: segons calendari acadèmic.

Lloc: les sessions es realitzaran al laboratori d'habilitats clíniques o similar.

Les activitats realitzades dins d'un horari programat estan encaminades a l'adquisició d'habilitats clíniques utilitzant models de simulació i suport multimèdia.

1er quadrimestre: PHCA 1 a 5

2on quadrimestre: PHCA 6 a 9

CONTINGUT I OBJECTIUS

FSC-PHCA1. Dr. D. Fuster

Contingut:

Sessió 1. L'exploració del malalt. Principis generals.

Objectiu: Conèixer els principis generals de l'exploració física. Saber determinar les constants vitals. Saber utilitzar la metodologia bàsica de l'exploració física: inspecció, palpació, percussió i auscultació.

Saber utilitzar els instruments bàsics de l'exploració física.

Recursos de suport: Material multimèdia. Voluntaris. Simuladors d'exploració.
Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC2, FSC-SCC3, FSC-SCC4

Subgrups 1, 2, 3	22/09/2023 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	10/10/2023 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	11/10/2023 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	19/09/2023 10:00-11:00

FSC-PHCA2. Dr. J. Santesmas

Contingut:

Sessió 2. Interpretació de la mesura de la PA i del pols arterial i venós. Anomalies de la freqüència i ritme cardíacs.

Objectiu: Saber efectuar una inspecció general del sistema cardiovascular. Saber efectuar l'examen del pols arterial i de la pressió arterial. Saber reconèixer les alteracions més freqüents de la freqüència i ritme cardíacs. Saber efectuar l'examen del pols venós i venes jugulars. Saber efectuar l'examen cardíac: inspecció, palpació, percussió. Saber reconèixer els focus d'auscultació cardíaca. Saber reconèixer les alteracions més freqüents en l'auscultació cardíaca. Conèixer les maniobres d'exploració de: insuficiència cardíaca dreta, insuficiència cardíaca esquerra, síndrome pericàrdica.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons relacionades: 18-24

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC4, FSC-SCC6

Subgrups 1, 2, 3	15/11/2023 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	21/11/2023 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	17/11/2023 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	16/11/2023 10:00-11:00

FSC-PHCA3. Dra. R. Núñez

Contingut:

Sessió 3. Sorolls cardíacs. Soroll cardíacs afegits. Bufs cardíacs.

Objectius: Conèixer els sorolls cardíacs i les seves alteracions. Conèixer els sorolls cardíacs addicionals.

Conèixer els bufs cardíacs, els seus mecanismes i tipus.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 18-24

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC4, FSC-SCC6

Subgrups 1, 2, 3	29/11/2023 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	11/12/2023 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	01/12/2023 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	28/11/2023 10:00-11:00

FSC-PHCA4. Dr. X.Pena

Contingut:

Sessió 4. Semiologia de les principals malalties respiratòries. Auscultació respiratòria.

Objectiu: Conèixer les condicions apropiades d'exploració física i el material d'exploració necessari. Saber efectuar una inspecció, palpació, percussió i auscultació del tòrax. Reconèixer fenotips i la semiologia de les principals malalties respiratòries. Saber explorar les vies respiratòries altes (laringe, tràquea). Saber

reconèixer les alteracions/malformacions del tòrax. Conèixer les maniobres d'exploració de: insuficiència respiratòria, síndrome de condensació pulmonar i síndrome pleural.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 12-17

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC3

Subgrups 1, 2, 3	11/12/2023 15:30-16:30	Subgrups 4, 5, 6	11/12/2023 16:30-17:30
Subgrups 7, 8, 9	13/12/2023 15:30-16:30	Subgrups 10, 11, 12	13/12/2023 16:30-17:30

FSC-PHCA5. Dr. J. Romeu

Contingut:

Sessió 5. Exploració de l'abdomen. Exploració genitourinària i ano-rectal.

Objectius: Saber efectuar una inspecció general de la boca i l'abdomen. Conèixer els principis de l'exploració de l'abdomen agut. Saber reconèixer els orificis herniaris. Saber realitzar les maniobres d'exploració de la síndrome ascítica, síndrome ictèrica, síndrome d'hipertensió portal i síndrome d'insuficiència hepàtica. Saber efectuar l'exploració dels ronyons, la pròstata, genitals externs masculins i genitals externs femenins incloent el tacte vaginal.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 26-31, 52-54

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC8 i FSC-SCC9

Subgrups 1, 2, 3	12/12/2023 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	13/12/2023 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	19/12/2023 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	18/12/2023 10:00-11:00

FSC-PHCA6. Dr. J. Romeu

Contingut:

Sessió 6. Exploració general de l'aparell locomotor.

Objectius: Saber efectuar l'exploració de la mobilitat, marxa, balanç muscular i to muscular. Saber efectuar l'exploració de la coordinació de la marxa. Saber valorar la presència i característiques de signes inflamatoris articulars.

Saber explorar els moviments articulars en columna vertebral i extremitats i saber reconèixer la presència d'anquilosi. Saber valorar la presència de cruixits articulars.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 45,46

Seminari relacionat: --

Subgrups 1, 2, 3	26/02/2024 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	23/02/2024 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	22/02/2024 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	20/02/2024 10:00-11:00

FSC-PHCA7. Dra. C. Pacho

Contingut:

Sessió 7. Exploració general del sistema nerviós central i perifèric. Marxa. Exploració de la mobilitat i de la sensibilitat.

Objectius: Saber efectuar l'exploració general del sistema nerviós. Saber efectuar l'exploració del nivell de consciència, de la sensibilitat, la mobilitat i de la marxa.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 37-44

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC7

Subgrups 1, 2, 3	29/02/2024 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	13/03/2024 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	04/04/2024 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	28/02/2024 10:00-11:00

FSC-PHCA8. Dr JJ. López

Contingut:

Sessió 8. Exploració dels reflexes. Exploració dels parells cranials. Síndrome meníngia.

Objectius: Saber reconèixer els signes meningis. Saber reconèixer la presència de reflexes primitius i reflexes tendinosos així com saber interpretar les anomalies més freqüents. Saber explorar els parells cranials.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris.

Lliçons TE relacionades: 37-44

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC7

Subgrups 1, 2, 3	11/03/2024 10:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	14/03/2024 10:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	05/04/2024 10:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	01/03/2024 10:00-11:00

FSC-PHCA9. Dr. J. Santesmas

Contingut:

Sessió 9. Altres exploracions.

Objectius: Saber realitzar l'exploració de la pell, faneres i mucoses.

Saber avaluar les síndromes hematològiques més freqüents: síndrome anèmica, síndromes d'hiperfunció i hipofunció medul·lar. Saber explorar els territoris ganglionars i la esplenomegàlia.

Recursos de suport: Material multimèdia. Simuladors d'exploració. Voluntaris

Lliçons TE relacionades: 32-36

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC5

Subgrups 1, 2, 3	29/04/2024 13:30-14:30	Subgrups 4, 5, 6	30/04/2024 13:30-14:30
Subgrups 7, 8, 9	02/05/2024 13:30-14:30	Subgrups 10, 11, 12	03/05/2024 13:30-14:30

C. PRÀCTIQUES DE SIMULACIÓ CLÍNICA AVANÇADA (PSCA)

FSC- PSCA (segons terminologia calendari acadèmic)

Programació: al 2n quadrimestre.

Tutors: Dr. D. Fuster, Dra. R. Núñez, Dr. JJ. López, Dra. P. Zuluaga.

Mida de grup: subgrups de pràctiques 1/2/3, 4/5/6, 7/8/9, 10/11/12.

Grups i dates de PSCA:

Subgrups 1, 2, 3	02/04/2024 8:00-11:00	Subgrups 4, 5, 6	03/04/2024 8:00-11:00
Subgrups 7, 8, 9	02/05/2024 8:00-11:00	Subgrups 10, 11, 12	22/04/2024 8:00-11:00

Lloc: les sessions es realitzaran a les sales de simulació de la unitat docent.

CONTINGUT I OBJECTIUS

L'objectiu de les sessions de simulació (PSCA) és que els alumnes puguin interaccionar en front d'una síndrome clínica simulada, fer les preguntes adients de l'anamnesi, les maniobres d'exploració física i sol·licitar les exploracions complementàries per arribar a una orientació diagnòstica sindròmica.

Els casos clínics simulats s'escolliran entre les síndromes clíniques més rellevants i es comunicaran prèviament. En cada sessió de simulació es poden incloure un o més supòsits clínics de la síndrome en estudi. En la sessió de discussió grupal es tractaran aspectes etiològics i mecanismes fisiopatològics de la síndrome en estudi.

D. PRÀCTIQUES CLÍNIQUES ASSISTENCIALS (PCA)

FSC-PCA (segons terminologia calendari acadèmic)

Programació: 30 hores (sessions de 3h x 10 dies; 5 dies a cada quadrimestre)

Horari: 8.00h a 11.00h

Lloc: Plantes d'hospitalització del Servei de Medicina Interna.

Mida de grup: 6 grups d'uns 10 alumnes.

Les PCA consisteixen en fer una estada de 5 dies durant el primer quadrimestre i 5 dies durant el segon quadrimestre a la planta d'hospitalització amb un objectiu: realització d'anamnesis completes en el primer quadrimestre i realització d'exploracions físiques durant el segon quadrimestre.

Els subgrups 1/2, 3/4, 5/6, 7/8, 9/10, 11/12 de PCA tenen tutors per assolir els objectius de cada quadrimestre i organitzar les PCA a la planta d'hospitalització.

La distribució específica d'alumnes per tutor es facilita al començament del curs.

Grups i dates PCA:

- 1r Quadrimestre:
  - 02/10/2023 a 06/10/2023 8:00-11:00 (Subgrup 1, 2)
  - 25/09/2023 a 29/09/2023 8:00-11:00 (Subgrup 3, 4)
  - 16/10/2023 a 20/10/2023 8:00-11:00 (Subgrup 5, 6)
  - 23/10/2023 a 27/10/2023 8:00-11:00 (Subgrup 7, 8)
  - 06/11/2023 a 10/11/2023 8:00-11:00 (Subgrup 9, 10)
  - 20/11/2023 a 24/11/2023 8:00-11:00 (Subgrup 11, 12)
- 2n Quadrimestre:
  - 15/04/2024 a 19/04/2024 8:00-11:00 (Subgrup 1, 2)
  - 18/03/2024 a 22/03/2024 8:00-11:00 (Subgrup 3, 4)
  - 26/04/2024 a 03/05/2024 8:00-11:00 (Subgrup 5, 6)
  - 22/04/2024 a 26/04/2024 8:00-11:00 (Subgrup 7, 8)
  - 08/04/2024 a 12/04/2024 8:00-11:00 (Subgrup 9, 10)

04/03/2024 a 08/03/2024 8:00-11:00 (Subgrup 11, 12)

CONTINGUT I OBJECTIUS de PCA

1r Quadrimestre

PCA 15 hores (5 dies x 3h). Anamnesi:

FSC-PCA1

Objectiu **Comú per totes les PCA del quadrimestre:**

Realitzar individualment una historia clínica d'un pacient hospitalitzat.

Desenvolupar tots els apartats d'una historia clínica completa.

Lliçons TE relacionades: 2-11

Seminaris SCC relacionats: FSC-SCC2, FSC-SCC3, FSC-SCC4

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA1

Contingut de la Guia Docent: **Història clínica nº 1** (anamnesi i orientació sindròmica).

FSC-PCA2

Contingut de la Guia Docent: **Història clínica nº 2** (anamnesi i orientació sindròmica).

FSC-PCA3

Contingut de la Guia Docent: **Història clínica nº 3** (anamnesi i orientació sindròmica).

FSC-PCA4

Contingut de la Guia Docent: **Història clínica nº 4** (anamnesi i orientació sindròmica).

FSC-PCA5

Contingut de la Guia Docent: **Història clínica nº 5** (anamnesi i orientació sindròmica).

A cada sessió de PCA/primer quadrimestre, *tutor i alumne comenten les històries clíniques.*

Al finalitzar el primer QD, alumne i tutor trien *les 2 millors històries clíniques, de les 5 realitzades i aquestes són lliurades* al tutor del grup en format digital i en les dates establertes.

Normes pel lliurament d'històries clíniques als tutors:

- Els documents seran en format word o pdf.
- A la capçalera del document hi constarà: **nom de l'alumne, data i lloc on ha fet la pràctica.**
- El nom de document tindrà el següent format: 1cognomalumne_2cognomalumne_#historia.xxx

2on quadrimestre

PCA 15 hores (5 dies x 3h). Exploració d'aparells i síndromes clíniques:

Durant l'estada clínica del segon quadrimestre, *el tutor supervisa la realització de les exploracions físiques programades:*

FSC-PCA1

Contingut de la Guia Docent: Exploració de les síndromes respiratòries.

Objectiu: Realitzar l'exploració de la insuficiència respiratòria, de la síndrome de condensació pulmonars i de les síndromes pleurals.

Lliçons TE relacionades: 12-17

Seminari SCC relacionat: FSC-SCC3

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA4

FSC-PCA2

Contingut de la Guia Docent: Exploració de les síndromes cardiocirculatòries.

Objectiu: Realitzar l'exploració cardiocirculatòria; de la insuficiència cardíaca; del fracàs cardiocirculatori; del dolor precordial; de la pressió arterial i dels polsos arterials i venosos .

Lliçons TE relacionades: 18-25

Seminari SCC relacionat: FSC-SCC4 i FSC-SCC6

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA2 i FSC-PHCA3

FSC-PCA3

Contingut de la Guia Docent: Exploració de les síndromes digestives.

Objectiu: Realitzar l'exploració general de l'abdomen i de la síndrome ascítica; síndrome icterica i de la síndrome d'insuficiència hepàtica.

Lliçons TE relacionades: 26-31

Seminari SCC relacionat: FSC-SCC5

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA8

FSC-PCA4

Contingut de la Guia Docent: Exploració de les síndromes nefro-urològiques. Exploració de síndromes hematològiques.

Objectiu: Realitzar l'exploració genitourinària; semiologia de l'edema.

Realitzar l'exploració física i valoració de la síndrome anèmica, de la melsa i dels territoris ganglionars.

Lliçons TE relacionades: 32-36,52-54

Seminari SCC relacionat: FSC-SCC5, FSC-SCC8 i FSC-SCC9

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA5 i FSC-PHCA9

FSC-PCA5

Contingut de la Guia Docent: Exploració de síndromes neurològiques.

Objectiu: Realitzar l'exploració del sistema motor: força i to musculars, reflexes, marxa, sensibilitat, coordinació i equilibri i de la síndrome meníngia.

Lliçons TE relacionades: 37-45

Seminari SCC relacionat: FSC-SCC7

Pràctica de laboratori relacionada: FSC-PHCA7, FSC-PHCA8 i FSC-PHCA

Avaluació de l'assignatura

S'avaluarà el coneixement teòric de les lliçons de teoria (TE) i Seminaris (SCC) i la competència clínica adquirida a les pràctiques PCA, PHCA i PSCA.

El coneixement teòric s'avalua a través d'exàmens i la competència clínica s'avalua demostrant **les habilitats adquirides a PCA, PHCA i PSCA**.

El coneixement teòric i la competència clínica compten un 70% i 30%, respectivament, de la nota final.

1.- Avaluació del coneixement teòric (70% de la nota final):

- Exàmens **parcials**: es programa un examen parcial al final de cada quadrimestre. Els exàmens parcials consten de **30 preguntes test*** (70% de la nota) i **4 preguntes curtes** (30% de la nota).
  - 1r Parcial: 31/1/2024 a les 9h. Inclou els primers 31 temes (TE) i 5 SCC realitzats.
  - 2n Parcial: 1/6/2024 a les 12h. Inclou els temes 32 a 58 (TE) i els SCC 7 a 10.
- Examen final/recuperació: 2/7/2024 a les 9h. Consta de **60 preguntes test** (70% de la nota) i **8 preguntes curtes** (30% de la nota). Inclou tot el temari (TE) de l'assignatura i els continguts dels SCC 1-5 i 7-10.
Es contempla que l'examen final/recuperació pugui ser d'un únic quadrimestre (30 preguntes test i 4 preguntes curtes).

* Les preguntes test tenen 5 respostes i una única opció certa. Les respostes errònies restaran 0,25 punts.

La **nota final del coneixement teòric** s'obindrà de la mitjana de les notes obtingudes en els exàmens parcials. Per fer aquesta mitjana, la **puntuació mínima** exigida als exàmens parcials haurà de ser de **5**.

Els alumnes hauran de presentar-se a l'examen final/recuperació de qualsevol examen parcial no superat. **Si la nota final del coneixement teòric (TE + SCC) és inferior a 5**, l'assignatura està suspesa i la nota final que apareix a l'expedient acadèmic és la de l'examen final/recuperació.

Els alumnes que superin qualsevol dels exàmens parcials del coneixement teòric poden presentar-se a l'examen final/recuperació per **millorar la nota renunciant prèviament i per escrit** a la nota obtinguda als exàmens parcials.

2. Avaluació de la competència clínica (30% de la nota final)

Comprèn l'avaluació de les habilitats adquirides durant les pràctiques PCA, PHCA i PSCA.

L'assistència a les PCA, PHCA i PSCA és obligatòria. Cal justificar qualsevol absència al tutor responsable.

Es divideix en:

- **Avaluació d'habilitats clíniques:**
  - Al final del primer quadrimestre s'avaluen les 5 històries clíniques (anamnesi) realitzades pels alumnes durant les 5 sessions de PCA i una sisena història clínica (anamnesi) a realitzar en una sessió d'examen-SCC6.
  - Al final del segon quadrimestre, l'avaluació es basa en demostrar les habilitats adquirides durant les PCA, PHCA i PSCA per dur a terme una exploració física. La prova d'avaluació de les habilitats es realitza en una sessió d'examen-SCC11 i/o SCC12.
  - Aquesta avaluació quadrimestral de les habilitats clíniques adquirides puntua sobre 10 i el seu pes relatiu és del 20% de la qualificació final (màxim 2 punts sobre 10).

- **Avaluació de la participació de l'alumne** en les PHCA i PSCA: els tutors avaluen l'actitud i participació al final del primer i segon quadrimestre i puntuen sobre 10 . El pes relatiu d'aquesta qualificació representa un 10% de la nota final (màxim 1 punt sobre 10).

Es poden programar exàmens finals/recuperació de la competència clínica del primer quadrimestre (realitzar una història clínica) i segon quadrimestre (realitzar una exploració física).

QUALIFICACIÓ FINAL

La qualificació final de l'assignatura consisteix en la mitjana ponderada dels **coneixements teòrics (70%)** i la **competència clínica (30%)**. **No** es podrà fer la mitjana si no s'obté una **puntuació mínima de 5/10 en ambdues proves**. En cas de no poder fer la mitjana, la qualificació final correspondrà al valor quantitatiu més baix dels obtinguts en les avaluacions dels coneixements teòrics i la competència clínica.

Qualificació final FSC		PCA Història Clínica	PCA Exploració Física	PHCA, PSCA Participació
Examen 1r Parcial (50%) <u>Mínim 5/10</u>	Examen 2n Parcial (50%) <u>Mínim 5/10</u>			
Examen Final 1r i 2n Parcial. <u>Mínim 5/10</u>				
1. Teoria (TE+SCC) 70%		2. Pràctiques* (Av. Clínica) 30% <u>Mínim 5/10</u>		

* Assistència obligatòria